

Tilkendegivelse i faglig voldgiftssag FV2011.0027

3F Transportgruppen

(advokat Evelyn Jørgensen)

mod

DIO I

for

Arriva Skandinavien A/S

(advokat Jeanette Justesen)

Uoverensstemmelsen angår, om bod er forskyldt som følge af virksomhedens tilsidesættelse af Overenskomst for rutebilchauffører m.fl. § 1, stk. 4, om planlægning af pauser for så vidt angår de 15 % af vagterne, hvor pauserne kan lægges tidligere end 1 time efter vagtens begyndelse og senere end 1 time før vagtens afslutning.

§ 1, stk. 4, er sålydende:

Afbrydelse til pause kan først finde sted 1 time efter vagtens begyndelse og senest 1 time før vagtens afslutning. Denne regel kan dog fraviges for maksimalt 15 % af vagternes vedkommende.

En pause kan ikke starte eller slutte en vagt.

Klager har nedlagt påstand om, at Arriva Skandinavien A/S til Fagligt Fælles Forbund skal betale en efter voldgiftsrettens skøn fastsat skærpet bod.

Indklagede har påstået frifindelse, subsidiært fastsættelse af en efter voldgiftsrettens skøn mild bod.

Parterne er således enige om, at bodsspørgsmålet afgøres ved faglig voldgift.

Sagen blev mundtligt forhandlet den 24. januar 2012 med undertegnede fhv. højesteretsdommer Poul Sørensen som opmand.

Der blev afgivet forklaring af faglig konsulent Birgit Rasmussen, personalechef Henning Nellemann og planlægningschef Troels Persson.

Efter bevisførelse, procedure og votering kunne der ikke opnås enighed eller flertal for en afgørelse blandt de af hver af parterne valgte medlemmer af voldgiftsretten. Afgørelsen træffes derfor af opmanden.

Der var enighed om at afslutte sagen i overensstemmelse med opmandens tilkendegivelse, hvorefter klagers påstand om bod ville blive taget til følge som nedenfor bestemt.

Baggrunden for sagen

Ved kendelse af 4. marts 2002 afgjorde opmanden, at en pause *"hverken kan begynde eller afslutte tjenesten"*. Opmanden bemærkede, *"at sagen ikke har givet grundlag for i øvrigt at tage stilling til, hvor tæt på tjenestens begyndelse eller afslutning en pause i givet fald kan placeres"*.

Ved retsformandsafgørelse af 4. juni 2007 (A2006.489) blev den nu indklagede virksomhed pålagt bod for erkendte overenskomstbrud, hvor pauser var lagt som start eller afslutning på en vagt. Parterne var for Arbejdsretten *"enige om, at spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger omgåelse af overenskomsten, hvis der før eller efter en pause alene er placeret en meget kort periodes arbejde, hen skydes til afgørelse ved faglig voldgift"*.

Det er enigheden herom, der danner grundlag for nærværende faglige voldgiftssag.

Endelig blev der i opmandstilkendegivelse af 24. januar 2008 givet *"forbundet medhold i, at i hvert fald den overvejende del af de vagtplaner [som den sag angik] indeholder vagter, hvori indgår pauser, der i realiteten starter eller slutter vagterne, og at de dermed er i strid med overenskomstens § 1, stk. 4"*. Opmanden bemærkede i sin indledende begrundelse, at det *"uden konkrete eksempler er ... forbundet med usikkerhed nærmere at angive, hvor langt en pause skal ligge fra vaggens begyndelse eller afslutning, for at der ikke kan statueres omgåelse. Når de arbejdsmiljømæssige hensyn, der er baggrunden for overenskomstens krav om placering af pauserne, tages i betragtning ... er det mest nærliggende at forstå kravet således, at en pause kun under særlige omstændigheder vil kunne ind-*

lægges, før dagens rutekørsel påbegyndes eller efter, at den sluttes – i hvert fald hvis chaufførens første kørsel med bussen fra garageanlægget til dagens første busstation eller kørsel fra sidste busstation til garagen kun er af få minutters varighed. Det bemærkes herved, at 'Opstart', 'Afslut' og 'Afregning' må anses som accessoarer til buskørslen, der arbejdsmæssigt set ikke kan sammenlignes med det chaufførarbejde, som de overenskomstmæssige pauser skal lette virkningerne af."

Som nærværende faglige voldgiftssag er oplyst og forelagt, angår den et betydeligt antal tilfælde – ca. 18.500 vagter, navnlig i Esbjerg og Aalborg – der tidsmæssigt er placeret i tidsrummet fra retsformandsafgørelsen af 4. juni 2007 og, i hvert fald overvejende, indtil opmandstilkendegivelsen af 24. januar 2008.

Der er i øvrigt uoverensstemmelse mellem parterne om indklagedes bodsansvar i en række tilfælde, hvor pauserne – alle ligeledes i tidsrummet efter retsformandsafgørelsen af 4. juni 2007 – i det hele har været placeret som indledning til eller afslutning på arbejdstiden, samt en række tilfælde, hvor pauser teknisk har været placeret i tidsrummet mellem delte vagter. Disse tilfælde vil først kunne afgøres efter fagretlig forhandling herom.

Opmandens begrundelse

Som sagen foreligger oplyst, er der tale om ca. 18.500 tilfælde, hvor der alene har været tale om "opstart" eller om kørsel fra garageanlæg til busstation af få minutters varighed, inden den i vagtplanen indlagte pause skulle afholdes, eller pausen har været placeret efter endt rutekørsel og inden kørsel af få minutters varighed til garageanlæg eller blot inden "afslut" og/eller "afregning" – altså i det hele tilfælde, der i opmandstilkendegivelsen af 24. januar 2008 er anset for tilfælde, hvor pauserne "i realiteten starter eller slutter vagterne", eller tilfælde, hvor der ifølge opmandens indledende bemærkninger "kan statueres omgåelse".

De tilfælde, som sagen angår, er, som det lægges til grund, overvejende foregået i tiden inden opmandstilkendegivelsen af 24. januar 2008 og i det hele efter retsformandsafgørelsen af 4. juni 2007.

Den indklagede virksomhed var efter den sag, der blev rejst for Arbejdsretten, klar over, at forbundet anså sådanne forhold som både overenskomststridige – således som det også blev fastslået ved opmandstilkendegivelsen af 24. januar 2008 – og bodspådragende, men valgte desuagtet efter retsformandsafgørelsen af 4. juni 2007 at fortsætte sin praksis i så henseende.

Under disse omstændigheder – og i øvrigt henset til, at der heller ikke forud for opmandstilkendegivelsen af 24. januar 2008 ses at kunne herske rimelig tvivl om, at denne praksis på baggrund af opmandskendelsen fra 2002 måtte stride mod overenskomstens § 1, stk. 4 – findes bod at være forskyldt.

Der skal som nævnt fastsættes bod for ca. 18.500 overenskomststridigt placerede vagter, alle omfattet af 15 % -reglen. Chaufførerne har, som det må lægges til grund, ikke haft noget indtægtstab som følge af denne praksis, og bevisførelsen giver ikke grundlag for at antage, at virksomheden har opnået noget markant besparelse herved.

På den således anførte baggrund findes boden skønsmæssigt at kunne fastsættes til 200.000 kr.

Hver part bærer egne omkostninger og skal betale halvdelen af opmandens honorar mv.

København den 30. januar 2012

Poul Sørensen